

ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคาร

ไตรมาสที่ 4 ปี 2551

การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี (B/C-3D) และเช็คเรียกเก็บในเขตสำนักหักบัญชีทั่วประเทศ ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีปริมาณทั้งสิ้น 18,723,270 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 8,993.56 พันล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 5.1 และ 6.7 ตามลำดับ

1. การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ปริมาณเช็คเรียกเก็บเพื่อการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีจำนวนทั้งสิ้น 13,765,824 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 8,258.91 พันล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บลดลงร้อยละ 4.3 และ 6.8 ตามลำดับ จากไตรมาสก่อนหน้า สำหรับเช็คเรียกเก็บเฉลี่ยต่อวันทำการมีปริมาณ 222,029 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 133.21 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน พบว่าปริมาณเช็คเรียกเก็บลดลงร้อยละ 8.2 ในขณะที่มูลค่าเช็คเรียกเก็บเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0

ตาราง 1

ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ที่เรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

ปริมาณ: รายการ

มูลค่า: พันล้านบาท

ปี/ไตรมาส	เช็คเรียกเก็บ				เช็คคืนรวม1/				เช็คคืนไม่มีเงิน1/			
	ปริมาณ	เฉลี่ย/วัน	มูลค่า	เฉลี่ย/วัน	ปริมาณ	%2/	มูลค่า	%2/	ปริมาณ	%2/	มูลค่า	%2/
2549 (243 วันทำการ)	61,444,513 (-4.1)	249,774 (-4.5)	27,175.43 (8.4)	110.47 (8.0)	1,436,380	2.3	203.76	0.7	920,913	1.5	98.18	0.4
2550 (245 วันทำการ)	59,026,343 (-3.9)	240,924 (-3.5)	29,524.02 (8.6)	120.51 (9.1)	1,292,547	2.2	179.34	0.6	844,728	1.4	91.25	0.3
2551 (247 วันทำการ)	57,833,399 (-2.0)	234,143 (-2.8)	33,912 (14.9)	137.3 (13.9)	1,138,350	2.0	166.28	0.5	744,095	1.3	84.23	0.2
Q1 (63 วันทำการ)	14,951,291 (1.0)	237,322 (-0.6)	8,055.40 (18.6)	127.86 (16.7)	298,995	2.0	42.77	0.5	190,927	1.3	21.30	0.3
Q2 (59 วันทำการ)	14,729,974 (-0.6)	249,661 (-0.6)	8,736.50 (19.0)	148.08 (19.0)	290,881	2.0	41.89	0.5	189,319	1.3	20.69	0.2
Q3 (63 วันทำการ)	14,386,310 (-1.8)	228,354 (-1.8)	8,860.95 (15.9)	140.65 (15.9)	279,465	1.9	40.7	0.5	184,966	1.3	21.5	0.2
Q4 (62 วันทำการ)	13,765,824 (-6.7)	222,029 (-8.2)	8,258.91 (6.7)	133.21 (5.0)	269,009	2.0	40.95	0.5	178,883	1.3	20.74	0.3

หมายเหตุ: ( ) หมายถึง % การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

พิมพ์พัฒนา 3

1/ ข้อมูลเช็คคืนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 เปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล คือ จากเดิมที่เป็นข้อมูลตามวันที่ส่งคืนเป็น

ภูมิภาคพัทธ์ 2552

ข้อมูลตามวันที่ส่งเช็คเรียกเก็บ

2/ หมายถึง สัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณเช็คคืนรวมในไตรมาสนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 269,009 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 40.95 พันล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า สัดส่วนปริมาณเช็คคืนรวมต่อเช็คเรียกเก็บเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ในขณะที่มูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บคงที่ที่ระดับร้อยละ 0.5

สำหรับเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินในไตรมาสนี้มีปริมาณ 178,883 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 20.74 พันล้านบาท โดยสัดส่วนปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บคงที่ที่ระดับร้อยละ 1.3 ในขณะที่สัดส่วนมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 จากไตรมาสก่อนหน้า

2. เช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัด

เช็คเรียกเก็บเพื่อการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัดทั่วประเทศ (ไม่รวมเช็คเรียกเก็บในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล) ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีปริมาณเช็คทั้งสิ้น 3,351,227 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 646.69 พันล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับร้อยละ 7.7 และ 7.8 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน พบว่าปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 7.9 และ 5.3 ตามลำดับ

ตาราง 2

ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงินในเขตภูมิภาค
ที่เรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีจังหวัด

ปริมาณ: รายการ

มูลค่า: พันล้านบาท

ปี/เดือน	เช็คเรียกเก็บ				เช็คคืนรวม1/				เช็คคืนไม่มีเงิน1/			
	ปริมาณ	เฉลี่ย/วัน	มูลค่า	เฉลี่ย/วัน	ปริมาณ	%2/	มูลค่า	%2/	ปริมาณ	%2/	มูลค่า	%2/
2549 (245 วันทำการ)	15,937,710 (-3.3)	64,787 (-3.7)	2,617.09 (10.3)	10.64 (9.8)	365,299	2.3	42.67	1.6	239,396	1.5	21.19	0.8
2550 (245 วันทำการ)	15,055,946 (-5.5)	61,453 (-5.1)	2,667.47 (1.9)	10.89 (2.3)	313,786	2.1	37.02	1.4	207,728	1.4	17.13	0.6
2551 (247 วันทำการ)	14,665,772 (-2.6)	59,376 (-3.4)	2,798.12 (4.9)	11.3 (4.0)	270,206	1.8	34.20	1.2	177,171	1.2	17.14	0.6
Q1 (63 วันทำการ)	3,912,641 (0.9)	62,105 (-0.7)	718.27 (9.4)	11.40 (7.7)	70,291	1.8	9.17	1.3	45,851	1.2	4.43	0.6
Q2 (59 วันทำการ)	3,770,783 (-0.2)	63,912 (-0.2)	732.08 (11.5)	12.41 (11.5)	72,447	1.9	9.11	1.2	47,362	1.3	4.57	0.6
Q3 (63 วันทำการ)	3,631,121 (-3.4)	57,637 (-3.4)	701.08 (4.4)	11.13 (4.4)	65,593	1.8	8.24	1.2	43,267	1.2	4.14	0.6
Q4 (62 วันทำการ)	3,351,227 (-7.9)	54,052 (-9.3)	646.69 (-5.3)	10.43 (-6.8)	61,875	1.8	7.68	1.2	40,691	1.2	4.00	0.6

หมายเหตุ: ( ) หมายถึง % การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มาพัฒนา 3

1/ ข้อมูลเช็คคืนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 เปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล คือ จากเดิมที่เป็นข้อมูลตามวันที่ส่งคืนเป็นข้อมูลตามวันที่ส่งเช็คเรียกเก็บ

กุมภาพันธ์ 2552

2/ หมายถึง สัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ

ที่มา: ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

เช็คลิ้นมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 61,875 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 7.68 พันล้านบาท โดยสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คลิ้นต่อเช็กริเยกเก็บคองที่จากไตรงมาสกอนหน้าทีระดบร้อยละ 1.8 และ 1.2 ตามลำดับ

สำหรับเช็คลิ้นด้วยเหตุผลไม่มีเงินในไตรงมาสนี้มีปริมาณทั้งสิ้น 40,691 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 4.00 พันล้านบาท โดยสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คลิ้นไม่มีเงินต่อเช็กริเยกเก็บคองที่จากไตรงมาสกอนหน้าทีระดบร้อยละ 1.2 และ 0.6 ตามลำดับ

3. เช็กริเยกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี

เช็กริเยกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชีที่นำมาเรียกเก็บผ่านศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ในไตรงมาสที 4 ปี 2551 มีปริมาณทั้งสิ้น 1,606,219 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 87.96 พันล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าเช็กริเยกเก็บลดลงจากไตรงมาสกอนหน้าทีระดบร้อยละ 7.5 และ 11.5 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน พบว่าปริมาณและมูลค่าเช็กริเยกเก็บลดลงร้อยละ 3.6 และ 0.3 ตามลำดับ

ตาราง 3

ปริมาณและมูลค่าเช็กริเยกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี (Bill for Collection - B/C)
ที่เรียกเก็บผ่านระบบงานของ ธพท.

ปริมาณ : รายการ

มูลค่า : พันล้านบาท

ปี/เดือน	เช็กริเยกเก็บข้ามเขต				เช็คลิ้นข้ามเขตรวม1/				เช็คลิ้นข้ามเขตไม่มีเงิน1/			
	ปริมาณ	เฉลี่ย/วัน	มูลค่า	เฉลี่ย/วัน	ปริมาณ	% 2/	มูลค่า	% 2/	ปริมาณ	% 2/	มูลค่า	% 2/
2549 (243 วันทำการ)	6,714,035 (-1.7)	27,293 (-2.1)	328.62 (8.4)	1.34 (7.9)	294,206	4.4	16.30	5.0	236,161	3.5	12.46	3.8
2550 (245 วันทำการ)	6,649,433 (-1.0)	27,141 (-0.6)	345.68 (5.2)	1.41 (5.6)	303,038	4.6	17.72	5.1	246,774	3.7	13.59	3.9
2551 (247 วันทำการ)	6,727,646 (1.2)	27,237 (0.4)	376.29 (8.9)	1.52 (8.0)	289,713	4.3	18.54	4.9	232,789	3.5	13.93	3.7
Q1 (63 วันทำการ)	1,745,419 (3.0)	27,705 (1.3)	94.12 (9.8)	1.49 (8.0)	71,076	4.1	4.49	4.8	56,111	3.2	3.37	3.6
Q2 (59 วันทำการ)	1,638,978 (1.6)	27,779 (1.6)	94.78 (11.3)	1.61 (11.3)	70,778	4.3	4.42	4.7	56,626	3.5	3.32	3.5
Q3 (63 วันทำการ)	1,737,030 (3.7)	27,572 (3.7)	99.43 (14.8)	1.58 (14.8)	75,094	4.3	4.83	4.9	60,591	3.5	3.67	3.7
Q4 (62 วันทำการ)	1,606,219 (-3.6)	25,908 (-3.7)	87.96 (-0.3)	1.42 (-0.1)	72,765	4.5	4.80	5.5	59,461	3.7	3.58	4.1

หมายเหตุ : ( ) หมายถึง % การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มาพัฒนา 3

1/ ข้อมูลเช็คลิ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 เปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล คือ จากเดิมที่เป็นข้อมูลตามวันที่ส่งคืนเป็นข้อมูล

กุมภาพันธ์ 2552

ตามวันที่ส่งเช็กริเยกเก็บ

2/ หมายถึง สัดส่วนต่อเช็กริเยกเก็บข้ามเขต

ที่มา : ฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

เช็คคืนมีปริมาณทั้งสิ้น 72,765 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 4.80 พันล้านบาท โดยสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.2 และ 0.6 ตามลำดับ

ส่วนเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินมีปริมาณทั้งสิ้น 59,461 ฉบับ คิดเป็นมูลค่า 3.58 พันล้านบาท โดยสัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.2 และ 0.4 ตามลำดับ

ทีมพัฒนา 3
ฝ่ายระบบการชำระเงิน
กุมภาพันธ์ 2552